

КАКВО КАЗВАТ ВЯРВАЩИТЕ И ДРУГИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА НАУКАТА И „ПРОФЕСИЯТА“

Тази истина, проверена и доказана безброй пъти, не е непозната дори в света на науката. Затова сега нарочно няма да я илюстрираме с опита на някой свещеник, а с житейското отношение на вярващ учен, наш съвременник. Д-р Елена Ямарелу, професор по инфекциозни болести в Атинския университет, на въпроса как гледа на възможността за заразяване чрез Свето Причастие по време на настоящата епидемия, отговаря със следните думи: „Тази тема е създадена ненужно. Аз лично смятам, че нещата стоят по съвсем друг начин. Светото Причастие е свещено Тайнство. Когато отиваш да се причастиш, не отиваш по навик, а от желание да приемеш Тялото и Кръвта Христови. Това е най-великото Тайнство. Или вярваш в него и се причастяваш нормално, или не вярваш в него и не се причастяваш. Тези, които искат да се причастят, не трябва да се страхуват. Няма половинчати решения като използването на специални лъжици и т.н. Аз съм категорично против всичко това. Ако вярваме, не предизвикваме съдбата. Ако става дума за такова свещено Тайнство и човек отива да се причасти, тогава това е най-важното в живота му. Ако вярвам, че мога да се заразя чрез него, тогава не вярвам в най-великото Свето Тайнство. Тези, които искат да се причастят, не трябва да се страхуват, че някога чрез Причастие може да се предаде микроб.“ На следващия въпрос дали би се причастила, ако знае, че вярващият, който стои пред нея, е заразен с коронавируса - тя отговаря така: „Бих се причастила, с вярата, че Бог няма да позволи да

се заразя, заради участието си в такова велико свещено Тайнство. Подчертавам, че аз лично бих направила това, за себе си и от мое име.“

Между другото, бихме искали да споменем, че очевидно има професия и професия: тази видна лекарка със сигурност не е непрофесионална и най-вероятно е поне толкова специалист, колкото някои от нашите незаменими експерти, един от които заявява, че не може да изключи възможността за заразяване чрез Причастие, а друг, горкият, и веселяк, смята, че липсата на разрешение за краткосрочно прекъсване на полицейския час, за да могат хората поне да дойдат на Литургията и да се Причастят на Великден, не е нищо страшно, защото, за бога, нечестването на Възкресение или на който и да е друг празник означава просто „едно кльопане по-малко“. И всичко това, за съжаление, беше казано пред лицето – или по-скоро в лицето – на сърбите в Сърбия, от които повече от деветдесет процента изповядват православната вяра и принадлежат към Сръбската православна църква. Не можем да премълчим и факта, че сред нас има много отлични и също толкова квалифицирани лекари – някои от които познаваме лично – които, както на думи, така и на дела, представляват позицията на г-жа Ямарелу, но те не се виждат, нито ще се видят, в предаванията на нашите телевизии.

Някои видни лекари, а и множество влиятелни международни медицински институции и организации, отиват още по-далеч, като разглеждат въпроса за предполагаемата опасност от инфекция вследствие приемане на Причастие от една и съща Чаша, било то чрез директно пиене от нея или чрез използване на осветена лъжица (на обикновен език, *лъжичка*). За разлика от г-жа Ямарелу, която разглежда проблема, или псевдопроблема, едновре-

менно и от гледна точка на науката, и в светлината на вярата, гореспоменатите лекари и институции напълно игнорират наличието или отсъствието на вяра и подхождат към актуалния днес въпрос изключително от гледна точка, която считат за професионална и научна. Например, „Експертната комисия“ към гръцкото Министерство на здравеопазването е оценила, че съществува възможност за инфекция чрез Причастие. Д-р Йоан Кундурас, пенсиониран професор от Медицинския факултет в Солун, реагира решително на тази оценка, като аргументирано доказва, че „международни научни изследвания потвърждават безопасността на Светото Причастие по отношение на паразитите“. Той чисто и просто отваря базата данни PubMed, въвежда ключови думи (Shared Communion Cup (чаша за споделено причастие), Hazard (опасност) и Infections (инфекции)) и, въз основа на Established data (установени данни), получава достъп до десетки строго научни изследвания, чиято научност, според него, би могла да бъде поставена под съмнение само от някой, чиято „централна нервна система е нарушена“. След като проучва петнадесет такива изследвания, публикувани в престижното списание Journal of Infections, той решително твърди: „Не се споменава нито едно заболяване, което възниква в резултат на споделеното използване на чашата за Свето Причастие.“ Позовавайки се на текста на О. Н. Гил (O. N. Gill), публикуван в това списание под заглавие „Опасността от заразяване от чашата за споделено Причастие“ (The Hazard of Infections from the Shared Communion Cup) през 1988 г., когато ХИВ беше гореща тема, посочва, че дори ХИВ инфекцията не се е разпространявала чрез Причастие. Няма да цитираме другите му източници, а само общото му заключение, че Причастието и пато-

генните явления са взаимно изключващи се.

В този контекст, с благодарност трябва да споменем и текста на дякон Константин Доич (Дојић) „За политическата злоупотреба с пандемията с цел религиозна дискриминация“ от март тази година (2020), който също цитира резултати от научни изследвания, от които трябва да изброим поне някои. „Научни изследвания“, пише той, „които се занимават с количеството и вида на микроорганизмите върху евхаристийните съдове в симулирани условия на евхаристийния обред, стигат до заключението, че в зависимост от няколко фактора – алкохола във виното, антимикробното олигодинамично действие на медта, месинга, среброто и златото, използвани като материали, и особено поради акта на избърсване на приборите с кърпа, микроби върху тези предмети съществуват, но количеството им е много малко. Установено е, че простото избърсване на евхаристийната чаша между причастяващите се с лена на кърпа намалява броя на микробите с деветдесет процента. (...) Гореспоменатите метали имат почти пълно антисептично действие. Това свойство на среброто, златото, месинга и медта, от които обикновено се правят евхаристийните чаши, е известно от древни времена и днес е известно като олигодинамичен ефект.“ Той продължава: „Най-новите изследвания сочат факта, че макар коронавирусът да може да оцелее върху неръждаема стомана, стъкло или пластмаса в продължение на дни, върху чиста мед той изчезва само след четири часа, докато месингът (от който често се правят свещени съдове и лъжици) го унищожава за няколко минути.“

Като не насочва вниманието ни само върху вируса COVID-19, а по-скоро върху инфекциозните заболявания като цяло, той цитира резултатите от епидемиологично

изследване от 1997 г., когато са наблюдавани шестстотин деветдесет и един души, редовно приемащи Причастие в продължение на дълъг период от време, и е направено заключението, че „хората, които редовно и дори ежедневно приемат Причастие, не са изложени на по-голям риск от инфекция в сравнение с хората, които не приемат Причастие или които изобщо не посещават християнско богослужение“. След това той съобщава, че Центърът за контрол на заболяванията в Съединените щати, именно въз основа на това проучване, в отговор на зачестилите злонамерени доноси от противници на Евхаристията, е издал препоръка, в която се посочва същото, което ние, православните християни, включително и авторът на тези редове, твърдим, че никога не е регистрирана епидемия, произхождаща от евхаристийната Чаша. (Между другото, заради това твърдение, без да споменава имената ни, публично ни апострофира един човек, и то не някой епидемиолог, а богослов, поддръжник, разбира се, на новите, „научно-изследователски“ и „диалогични“ (!) школи на богословската мисъл. Става дума, да напомним, за поставения въпрос: *кой е доказал, че никога не е имало заразяване вследствие на причастяване?* и за нашия контравъпрос: *и кой е доказал противното?*) Американските експерти добавят, разбира се, „че теоретичният риск от предаване на зараза съществува, но че той вероятно е твърде малък, за да бъде открит“, а в краен случай позволяват на вярващи с респираторни симптоми или отворени рани в устната кухина временно да се въздържат от причастие или да приемат причастие по някакъв друг, алтернативен начин. „Заради зачитането на религиозните свободи, забрана не е хрумвала на никого“, подчертава Доич.

В неговия текст откриваме още много интересни

сведения, подтикващи към размисъл както вярващите, така и невярващите, като например „че древната християнска практика за ритуално измиване на ръцете на свещениците преди началото на службата“ не е просто обредно правило или символичен жест, „а и практическа превенция на евентуалното предаване на повечето инфекциозни заболявания“. Вече споменахме за самоволното въвеждане от отделни епископи и свещеници на различен начин на приемане на причастие, уж безопасен по отношение на бушуващия вирус, но междувременно е потвърдено, „че теоретичният риск от заразяване през устните е по-нисък, отколкото през ръцете, така че споменатата практика на интинкция (потопяне) е по-рискована“, а вероятността някой да се зарази „чрез ръкостискане или хващане на дръжка на врата, отколкото чрез приемане на Причастие“ е много по-висока. Остроумна и духовита е забележката по-нататък в статията, че свещениците биха били подчертано най-изложени на риск от инфекция и че този факт не би убягнал от вниманието на англо-американските застрахователни компании и че те, с цел печалба, биха увеличили размера на здравната застраховка и застраховката „живот“ за свещениците изобщо, а по-специално за православните свещеници, което, разбира се, не е така.